

TOVAČOVSKÝ Ramelot

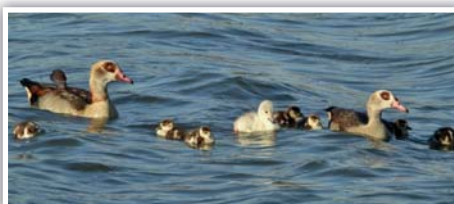
Červenec 2020

číslo 3

cena 15 Kč

Z obsahu

- Informace z městského úřadu
- Školy
- Zámek
- Sport
- Pozvánky
- Inzerce

Labuť zpěvná Zpěvanka přišla o mláďata i o samce

Zpěvanka již po čtvrté zahnízdila, ale opět neúspěšně. Začátkem května se jí vylíhla dvě mláďata, ale obě postupně uhynula. Navíc záhadně zmizel i samec Zpěvanky, který je od loňska označen kroužkem a krčním límcem.

Labuť Zpěvanka zasedla na hnízdo s vejci již koncem dubna a samec hlídkoval v okolí. V té době zahnízdil na Zámecském rybníku v Chropyni i pár husic nilských, který měl sedm mláďat. U tohoto páru se 5. května objevilo jedno mládě labutí zpěvných. Prohlédnout si ho můžete na: <https://youtu.be/8Fg3xvnzhTE>.

Již loni se Zpěvance ztratilo jedno mládě, ale díky všímavým lidem se je podařilo vrátit labutím rodičům. Letos se ale ztracené labuťátko přidalo k páru husic s mláďaty, a tak je nebylo možné odchytit. Navíc byla velká šance, že se mládě vrátí k labuti Zpěvance, která v té době vodila další mláďe na stejném rybníku.

To se však nestalo a mládě zmizelo a po několika dnech se ztratilo i druhé mládě, které vodila samice. Zpěvanka tak zůstala bez mláďat i bez samce. Ornitologové netuší, zda rodinu opustil, což je málo pravděpodobné, nebo uhynul.

Zpěvanka je první a jedinou labutí zpěvnou, která zahnízdila v České republice. Všechna její hnízdění byla doprovázena úhyny mláďat. Pouze jediné její mládě úspěšně opustilo rodnou Moravu a bylo zjištěno v jižním Polsku. Od té doby ale o něm nejsou žádné zprávy.

Všechna hnízdění labutě zpěvné Zpěvanky jsou zdokumentována členy Moravského ornitologického spolku a můžete si je prohlédnout na video kanále Jarmily Kačírkové: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL0wDF9m7m3J6e-fD9F7WX0d88ivfDowV5>

Labuť zpěvná hnízdí na malých jezerech v tundře na severovýchodě

Evropy. U nás se občas objevují v době tahu a někdy i vzácně zimují. Výjimkou je labuť zpěvná „Zpěvanka“, která se již 13 let zdržuje celoročně převážně na střední Moravě. Její nejoblíbenější rybníky se nacházejí v Tovačově, Kojetíně a v Chropyni.

Jiří Šafránek

Foto: Zdeněk Němeček (5/2020)
a Jarmila Kačírková (5/2020)

Video: Jarmila Kačírková
7. 5. 2020 -
<https://youtu.be/OY3w6YmCakQ>
6. 5. 2020 -
<https://youtu.be/8Fg3xvnzhTE>

Všechna videa Zpěvanky (2017 – 2020)
jsou chronologicky
seřazena od nejstaršího na:
<https://www.youtube.com/playlist?list=PL0wDF9m7m3J6e-fD9F7WX0d88ivfDowV5>

Informace z městského úřadu

Město Tovačov v letošním roce získalo několik dotací

Olomoucký kraj nám přispěl na:
„Obnovu kulturních památek“ – výměna střešní krytiny, zámek II. etapa – částkou 425 000,- Kč, (v zámku nad hudební školou, stávající střešní krytina je 40 let stará).

„Program kultury“ – Tovačovské kulturní léto a podzim částkou 86 000,- Kč.

„Technické zhodnocení požární techniky pro JSDH Tovačov“ částkou 16 000,- Kč a zabezpečení akceschopnosti 10 000,- Kč (pořízení 4 kusů pneu a disků na automobil Renault, řidičské oprávnění skupina C).

Ministerstvo kultury z programu měkkých cílů v oblasti kultury – zámek – částkou 200 000,- Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR z programu bezpečnost dopravy částkou 2 772 000,- Kč (oprava chodníku od Náměstí ulic Nádražní k řezbářské škole, kde bylo podmínkou zapracování dopravních bezpečnostních prvků, vybudování zastávek a jiné).

Ministerstvo životního prostředí na zateplení a pořízení vzduchotechniky na mateřské škole Tovačov částkou 3 240 000,- Kč.

*Marek Svoboda
starosta města
Jaroslav Vrána
místostarosta města*

Stavební práce ve městě

V každém čísle kamelotu Vás chceme průběžně informovat o provedených a chystaných stavebních pracích v našem městě. Jak jsme již dříve avizovali, přistoupili jsme alespoň k částečné opravě autobusového nádraží. Provedli jsme vydláždění nástupních ostrůvků a v rámci zabezpečení autobusové zastávky jsme dotáhli do prostoru optický kabel, na který bude v nejbližší době připojena kamera, která nám bude prostor autobusového nádraží monitorovat. Výše uvedené práce jsme provedli v rámci údržby města. Mimo to bylo provedeno externí firmou MSEM, a.s., která vzešla z výběrového řízení, nové veřejné osvětlení. Chtěli bychom tento prostor v příštím roce ještě vybavit novým mobiliářem (lavečky, koše

atd.) tak, aby byl prostor autobusového nádraží příjemným místem v našem městě.

Další menší stavební akcí byla oprava části zídky v ulici Cimburkova, která ohraničuje prostor bývalé školské zahrady. Zde byl v havarijním stavu jeden nosný pilíř. Pilíř byl součástí původních suchých záchodků, které nebyly spoustu let využívány a měly taktéž narušenou statiku. Se souhlasem památkového úřadu jsme přistoupili k demolici těchto záchodů a provedli jsme doplněním zdiva a pilíři původní zídky.

Z důvodu koronavirových opatření byl omezený provoz restaurací. Využili jsme tohoto času a rychle jsme přistoupili k opravě stávajícího venkovního kanalizačního potrubí v re-

stauraci U Tří králů. Původní betonové potrubí, které bylo již za hranicí své životnosti a v některých místech bylo zcela zničené, bylo nahrazeno novým plastovým. Chtěli jsme zároveň provést rekonstrukci sociálního zařízení, ale z důvodu rychlého rozvolňování opatření jsme to již z časových důvodů nestihli. Opravu sociálního zařízení tak provedeme až mimo sezónu v zimním období.

V rámci bezpečného užívání dětského hřiště u sportovní haly jsme provedli oplocení tohoto prostoru drátěným plotem. Určili jsme zde provozní dobu dětského hřiště v letním období od 7.00 do 19.00. Mimo tuto dobu je prostor dětského hřiště uzamčen a vstup je zde zakázán. Dětské hřiště v poslední době přestávalo plnit svůj účel a registrovali jsme, že se na toto místo začínají bát chodit děti a maminky, pro které je to právě určeno.

Zastupitelstvem města bylo odsouhlaseno a v rozpočtu schváleno financování opravy místních komunikací. Vypsali jsme výběrové řízení na opravu živého povrchu v ulici Sadová a v ulici Podzámčí. Tyto dvě místní komunikace byly ve velmi špatném stavu. Výběrové řízení vyhrála firma Grande Solution, s.r.o., která v měsíci červnu provedla ve zmíněných ulicích nový asfaltový povrch. Je potřeba zdůraznit, že se jednalo pouze o opravu, nikoliv o rekonstrukci komunikací. V současné době zajišťujeme odkup pozemků, které by byly případnou rekonstrukcí komunikací dotčeny, a poté můžeme přistoupit k přípravě projektové dokumentace na kompletní rekonstrukci.

Jistě jste zaznamenali, že v současné době byly započaty stavební práce na budově mateřské školy. Jedná se asi o největší stavební akci v letošním roce. V rámci rekonstrukce se bude jednat především o provedení zateplení obvodového pláště budovy, vnitřní prostory budou vybaveny rekuperačními jednotkami, které budou sloužit k umělé výměně vzduchu a tím také přispějí k výraznému zlepšení vnitřního prostředí a dojde také k výměně zdrojů tepla. Na tuto akci jsme získali dotaci a stavba bude prováděna dodavatelsky. Zhotovitelem stavebních prací je Stavební společnost Navrátil, s.r.o., která vyhrála výběrové řízení. Po ukončení stavebních prací pomocí pracovníků údržby vybudujeme nové přístupové chodníky, jelikož původní dlažba je již také ve špatném stavu.

Také na zámku probíhá výměna části střešní krytiny nad prostory základní umělecké školy. Stávající krytina (stáří cca 40 let) sice ze spodu vypadá ještě zachovalé, ale bohužel zdání klame. Původní tašky jsou opatřeny glazurou, která je silně popraskaná. V posledních letech muselo často docházet k lokálním opravám. Jelikož jsme byli úspěšní v žádosti o dotaci od Olomouckého kraje, tak jsme přistoupili k rekonstrukci střešní krytiny již v tomto roce. I tato stavební akce je prováděna dodavatelsky. Výběrové řízení na výměnu střešní krytiny vyhrála firma Antonín Borek – tesařství. Chtěli bychom touto cestou pokračovat i v příštím roce a požádat o dotaci na opravu střešní krytiny a krovů na hospodářských budovách v zámku.

*Marek Svoboda, starosta města
Jaroslav Vrána, místostarosta města*

Olomoucký a Zlínský kraj podepsali memorandum o prodloužení Baťova kanálu na Hanou

V úterý 23. června 2020 bylo na zámku v Tovačově podepsáno zástupci Olomouckého a Zlínského kraje, předsedy mikroregionů Střední Haná a Sdružení obcí mikroregionu Království, primátorem statutárního města Přerova, starosty měst Kojetín, Tovačov a dalších 10 obcí memorandum o prodloužení Baťova kanálu do Olomouckého kraje. Náklady na případnou realizaci budou ležet na bedrech investora stavby, kterým má být Ředitelství vodních cest ČR.

Memorandum o prodloužení Baťova kanálu do Olomouckého kraje bylo iniciováno začátkem roku 2019 na základě jednání s dotčenými obcemi, městy a regiony, které potvrdily zájem o tuto myšlenku.

Memorandum má v první řadě za cíl zviditelnit region Hané a pomoci rozvoji vodní turistiky. Myšlenka prodloužení Baťova kanálu je na samém začátku a je ještě třeba zpracovat řadu analýz a studií, aby byly posouzeny všechny možnosti, přínosy i zápory uvažovaného prodloužení této největší moravské vodní cesty.

„Prodloužení Baťova kanálu je vize, kterou se teď budeme snažit naplnit. Čeká nás dlouhá cesta – musíme vyřešit řadu technických problémů, otázku financování a ekologické aspekty celého projektu. Pokud se nám to podaří, a já věřím, že ano, získá Olomoucký kraj obrovskou devizu, která bude přínosem nejen pro turistiku, rekreaci nebo vodní sporty, ale pro celý region,“ uvedl Pavel Šoltys, náměstek hejtmana Olomouckého kraje.

Baťův kanál je dobrá marketingová značka, která může pomoci nalákat turisty na Hanou ve spojení vodní a cyklistické turistiky.

K memorandu se po projednání zastupitelstev připojí Zlínský kraj, města Přerov, Kojetín a Tovačov, dále městys Dub nad Moravou, obce Lobodice, Oplocany, Věrovany, Charváty, Blatec, Kožušany-Tážaly, Troubky, Rokytnice, Uhřetice, Svazek obcí mikroregionu střední Haná, Sdružení obcí mikroregionu Království a destinační agentura Střední Morava - Sdružení cestovního ruchu.

Tovačovský kamelot

K memorandu se nyní nepřipojí města Olomouc a Kroměříž. Zatímco pro Olomouc je nyní prioritou výstavba protipovodňové ochrany na řece Moravě a její soulad se záměrem prodloužení Bažova kanálu, pro Kroměříž je důležité nejprve prodloužit Bažův kanál do tohoto historického města. Vzhledem k tomu, že memorandum je prvním krokem k přípravě záměru, bude se se všemi signatáři memoranda i s Olomoucí a Kroměříží v rámci přípravy studie proveditelnosti intenzivně jednat, aby došlo k upřesnění a koordinaci s městskými i státními investicemi.

S Povodím Moravy a Ředitelství vodních cest se počítá jako s odbornými garanty při dalším vyhodnocení a přípravě záměru.

Memorandum není hotovým projektem, je to iniciativa, začátek dlouhého procesu, ale drobnější projekty se mohou připravovat již nyní. Jedná se především o podporu vodních

sportů, výstavbu loděnic, přístavišť, sportovišť, cyklostezek, kempů a dalšího užitečného zázemí pro turisty.

Memorandum bylo podepsáno na symbolickém místě, v historickém městě Tovačov, které je obklopeno rybníky, jezery a přírodními rezervacemi na soutoku řeky Moravy s Bečvou. Díky memorandu bude možné tuto oblast propagovat pro tuzemskou letní dovolenou a do budoucna ji více zviditelnit a zpřístupnit turistům.

Tisková zpráva, red upraveno

Petice za zlepšení dopravy v Tovačově

Začátkem května jsme narazili v Přerovském deníku na článek obyvatel Charvát a Kožušan, který se týkal neúnosné kamionové dopravy přes tyto obce. Na stejné téma často debatujeme i my, a proto jsme se rozhodli podpořit snahu obyvatel těchto obcí. Stejně jako oni máme pocit, že se v této záležitosti dá dělat mnohem více, než jen čekat.

První, co jsme se rozhodli udělat, bylo sepsání petice a sběr podpisů občanů, kteří bydlí na hlavní trase, což jsou primárně, nikoli však výlučně, občané z ulic Olomoucká, Široká, Nádražní a Podvalí. Všem, kteří se pod petici podepsali, děkujeme a právě Vám věnujeme tento krátký článek, kterým chceme prezentovat časový tok událostí.

Petici společně s úvodním dopisem jsme dovezli přímo na Krajský úřad hejtmánovi Ladislavu Oklešťkovi.

Následně jsme kopii petice předali starostovi města, který nám ukázal žádost, na níž žádá Krajský úřad - odbor dopravy o snížení rychlosti při průjezdu městem a vyfrézování vyjetých kolejí. Také přislíbil, že pokud se situace nezlepší, požádá město Tovačov o měření míry otřesů a hluku. Starostovi města jsme také navrhli, aby se stal iniciátorem setkání s ostatními starosty obcí, kteří jsou vzniklou situací stejnou mírou zasaženi, aby společnými silami

nepřestali usilovat o zlepšení dopravní situace u příslušných státních orgánů.

Ještě více jsme se rozhodli na danou situaci upozornit článkem vydaným v Deníku Přerovsko. Jak jsme již uvedli dříve, víme, že kamionová doprava přes Tovačov bude jezdit i nadále, jelikož zde máme společnosti KŠ Prefa, Štěrkopískovnu a Topos. Hlavní pro nás ovšem je, aby se Tovačov nestal objízdnou trasou pro Přerov, na rozdíl od přání přerovského radního pro dopravu a koordinaci staveb pana Tomáše Navrátila, který by chtěl zachovat objízdné trasy i do budoucna. Také jsme zjistili, že velká část kamionové dopravy míří směrem na Zlín a Kroměříž a průjezdem přes Tovačov se řidiči vyhýbají placeným úsekům, na které můžou najet na kraji Olomouce.

V polovině června se prostřednictvím svého náměstka pana Zahradníčka vyjádřil k petici i pan hejtmán Ladislav Okleštěk. V dopise uvedl následující „omezení těžké nákladní dopravy na silnicích II. a III. tříd je v současnosti možné řešit v souladu s § 24a zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je možné na silnicích II. a III. tříd zakázat jízdy tranzitní nákladní dopravy prováděné nákladním vozidlem nebo jízdní soupravou, jejichž největší povolená hmotnost činí 12 tun, a to prostřednic-

tvím dopravního značení.

Vzhledem k tomu, že omezení tranzitní nákladní dopravy dopravním značením může mít dopad i na další komunikace, zadali jsme zpracování projektu dopravního značení. Bezodkladně poté, co jej obdržíme, bude na příslušné úřady podán podnět na vydání stanovení místní úpravy provozu.

Vzhledem ke skutečnosti, že nadměrná tranzitní doprava trápí všechny kraje, byl do Poslanecké sněmovny předložen návrh novely zákona č. 361/2000 Sb., který zakazuje tranzitní nákladní dopravu na silnicích II. a III. tříd.“

V současné době bychom byli také rádi, kdyby se k řešení problému přidal i pan Rostislav Hrdiborský, který je naším zastupitelem a také předsedou komise pro strategický rozvoj stavební a dopravní v Tovačově. Vzhledem k tomu, že působí i v Krajském zastupitelstvu, mohl by nám zcela jistě více pomoci s řešením nastalé dopravní situace, minimálně pohlídat termíny a průběh slíbeného projektu dopravního značení, který zadal Olomoucký kraj.

Závěrem bychom rádi ještě jednou poděkovali všem, kteří naši snahu podpořili podpisem, a věříme, že se dopravní situace v našem městě opravdu zlepší.

*Za petiční výbor
Ossosovi*

Vycházka 1866

Opravné práce na pomnících bitvy 1866, které provádí členové komitétu 1866, práce předchází zajištění tradiční

vycházky po bojišti u Tovačova, která začíná v sobotu 18. července v 10:30 na autobusovém nádraží v Tovačově. Na

vycházku vás srdečně zve město Tovačov a komitét 1866.

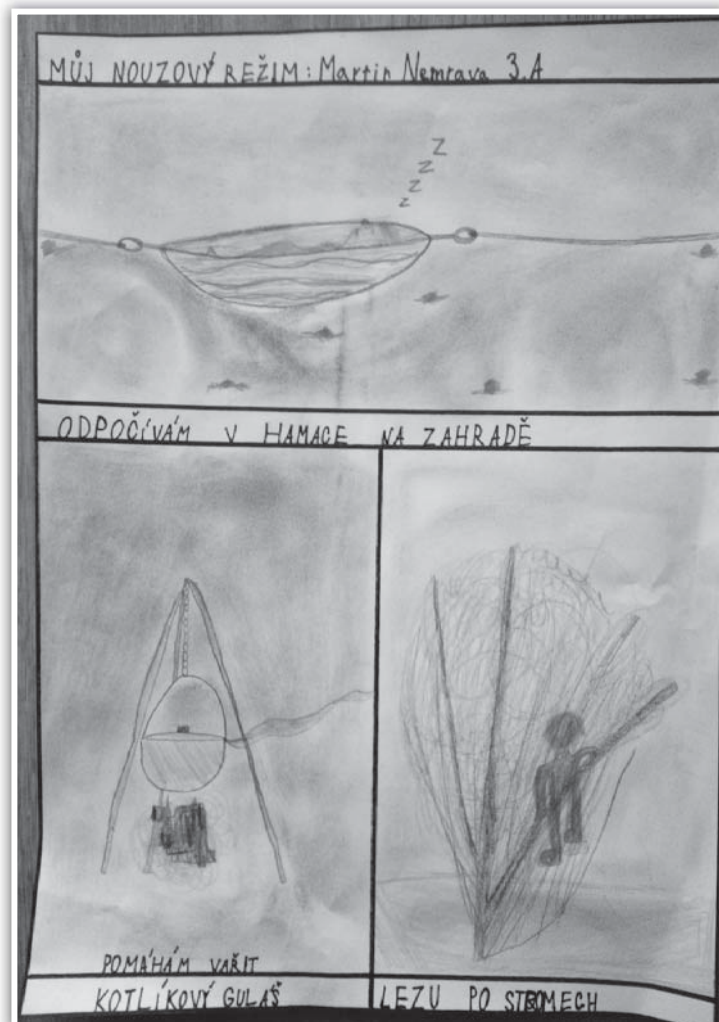
Marek Svoboda

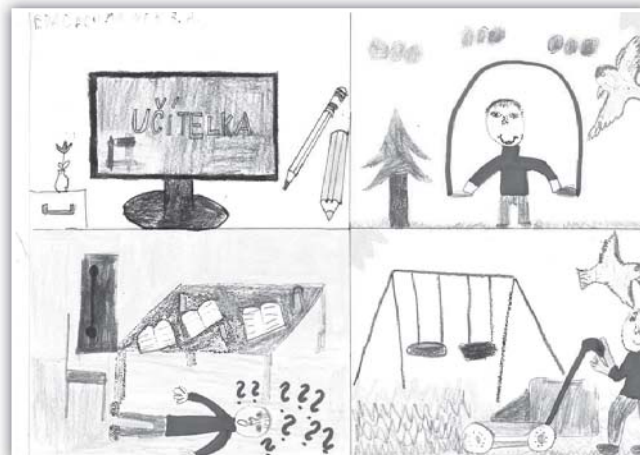
ZŠ a MŠ Tovačov

Jak trávíme doma čas a na co těšíme - obrázky

Třetáci namalovali krásné obrázky, jak probíhá jejich „nouzový režim“.

Martin Nemrava, 3.A

Eda Čechmánek, 3.A

Martin Pazdera, 3.A

Škola doma z pohledu žáků

Protože jsme se ocitli v těžké situaci způsobené koronavirem, musíme se učit doma a nesmíme do školy. Má to své plusy i minusy, každý na to může mít jiný názor a na každé škole to může probíhat jinak. Tento článek je takový rozbor, jak moji spolužáci z druhého stupně vnímají školu doma a jak probíhá jejich domácí výuka.

Názory jsou anonymní a jediné, co zde uvedu, je třída dotazovaných.

Názory žáků:

7. třída

- + Nemusíme stávat brzy ráno, máme

více volného času a vlastně si ten čas můžeme sami organisovat.

- + Máme méně úkolů.
- + Méně rozptylování od spolužáků.
- Učivo nám nemá kdo vysvětlit.

7. třída

- + Můžeme si sami zorganizovat čas.
- Rodiče neumí vysvětlit nové učivo tak dobře jako učitelé.

7. třída

- + Úkoly děláme v klidu domova, a tak nejsme ve stresu.
- Úkoly zabere hodně času, a když

máme nové učivo, nemusíme ho hned pochopit.

7. třída

- + Můžeme si organisovat sami čas.
- Máme moc úkolů.

8. třída

- + Učíme se v pohodlí domova.
- + Můžeme být v pohodlném oblečení a můžeme si organisovat sami čas.
- + Můžeme si nastavit vlastní tempo.
- + Nejsme rozptylování spolužáky a máme klid na učení.
- + Můžeme si sami rozložit čas.

- + Máme na učení více času. (Místo tří hodin tělesné výchovy týdně, můžeme čas využít na to, abychom se podívali na něco, co nám nejde a nechápeme to např. čeština a matika.)
- Někteří naši spolužáci, kteří se ne- učí ani ve škole, nemají nyní žádný důvod učit se doma.
- Nové učivo nám nemá kdo vysvětlit.

8. třída

- + Naučíme se spoléhat se sami na sebe a brát věci do vlastních rukou.
- + Máme více času a můžeme dělat to, co jsme dříve nestíhali.
- + Máme vhodnou situaci na to, abychom se sebezpoznavi a rozvíjeli.
- + Můžeme se učit, kdy chceme, a dě-

- lat při tom, co chceme. (Pouštět si písničky, jíst, být v pohodlném oblečení.)
- Nemáme chuť se připravovat do školy.
- Už máme zmatek v učení.

8. třída

- + Když něco nevíme, můžeme se podívat na internet nebo do knížky.
- + Máme více času na učení.

9. třída

- + Nemusíme stávat brzy do školy.
- Nemáme motivaci na učení.
- Učení je moc.

9. třída

- Neužijeme si poslední rok školy.
- Byl zrušen ples deváťáků.
- Byly posunuté přijímačky.

9. třída

- + Méně učení.
- + Nemusíme brzy vstávat.
- + Můžeme se učit, kdy chceme, jenom musíme splnit termín.
- + Můžeme se zaměřit na jeden předmět a jinému se zase méně věnovat.
- Nevídáme své spolužáky, učitele a lidi ze školy.
- Nemáme motivaci a nikdo nás k učení nenutí. (Pokud nás k učení nenutí rodiče.)
- Někteří děti nemohou chodit na obědy do školní jídelny.
- Spoustu věcem nemusíme rozumět a rodiče nám to neumí vysvětlit.
- Jsou zrušeny školní akce. (výlety, soutěže ...)

Veronika Drábková, 7. B

Jak trávíme doma čas a na co se těšíme – anketa

Položila jsem našim žákům několik otázek, které se týkají toho, jak prožívají domácí výuku, jak se mají a co jim chybí. Někteří si nepřáli být jmenováni, jiní se pod své odpovědi hrdě podepsali. Spousta z nich bere celou situaci sportovně a s humorem, i když není zrovna lehká. A jak tedy někteří z nich na mé otázky odpovídali? To si můžete právě přečíst.

Otázky:

1. **Na co se nejvíc těším, až se vrátím do školy?**
2. **Co mi doma nejvíc vadí?**
3. **Co mi nejvíc chybí?**
4. **Čím se zabavím, když se nudím?**
5. **Našel (našla) jsem si nějakou novou zábavu (nový koníček)?**

Odpovědi:

Karolína Doleželová, 6. B:

1. Já se nejvíc těším na kamarády.
2. Že nemůžeme moc cestovat.
3. Tak moc nemůžeme navštěvovat známé.
4. Mobilem.
5. Jízdu na kole.

Tento žák 7. třídy je velmi nenáročný:

1. Na kamarády.
2. Nic.
3. Nic.
4. Tím, že hraji na počítači.
5. Ne.

A žákyni ze 7. třídy téměř nic nechybí:

1. Nic. Doma je mi dobře.

2. Doma je mi dobře.
3. Řekla bych, že kámoši, ale vídám se s nimi i tak, takže nic.
4. Trampolín, kreslení nebo prudění lidí kolem.
5. Ani ne. Já už předtím byla moc líná a nikam nechodila.

Ondřej Klimeš, 7. A:

1. Na kamarády.
2. Vadí mi, že je doma mamka, musím víc pomáhat, nejlepší by bylo, kdybych byl doma sám.
3. Chybí mi kamarádi, florbal.
4. Hraji svoji oblíbenou hru WORLD OF TANKS BLITZ.
5. Koníček žádný nový nemám, mám více práce v domácnosti, na zahradě.

Adéla Mračková, 7. A:

1. Na kamarády.
2. Nic mi doma nevadí.
3. Chybí mi kamarádi, nakupování.
4. Uklízím, upravuji si svůj pokoj.
5. Mou novou zálibou je jízda na skateboardu.

Viktorie Smolková, 6. A:

1. Na kamarády a školní prostředí.
2. Že na mě rodiče pořád dohlíží.
3. Kamarádi, ti opravdu nejvíc.
4. Většinou se nenučím, ani to nestihnu, protože než se začnu nudit, tak mi škola pošle úkoly. Ale když na nudu dojde, tak se většinou zabavím tím, že jdu ven, a tam se určité něco

najde, ať už pomoc nebo zábava.

Např. bruslení, jízda na kole. Ať už po cyklostezce nebo po polních cestách. 5. Jezdím s bratrancem na ryby. Na to nikdy předtím nebyl čas.

Martin Harang, 6. B:

1. Na kamarády.
2. Provokace od sourozenců.
3. Nic.
4. Budováním své nedodělané dílny.
5. Ne.

A obrátila jsem se i na rodiče našich žáků. Víme, že to mají v této době velmi náročné, ale přesto jsem chtěla zapojit do naší ankety i je. Nesmírně si vážím toho, že se rodiče opravdu zapojili a dovolili nám nahlédnout do jejich domácností a popsali nám, jak zvládají tuto nelehkou dobu. Oslovila jsem je těmito otázkami, ale mohli napsat i své postřehy nebo přání:

1. **Překvapilo mě (příjemně x nepříjemně) něco na mém dítěti, když jsme se teď ocitli v této zvláštní situaci?**
2. **Co je pro mě nejtěžší v době, kdy jsou děti doma?**
3. **Na co se nejvíc těším, až skončí období koronaviru?**
4. **Co mi přinesl (o co mě obohatil) pobyt dětí doma?**

Paní Adéla Doleželová:

1. Ano. Překvapilo mě příjemně, jak sami zvládají domácí úkoly.

2. Vymýšlet obědy.
3. Chození bez roušky.
4. Víc pomáhají na zahradě.

Pan Jozef Jelínek:

1. Své děti známe, takže opravdu nic.
2. Vyplnit jejich volný čas a denní vaření – masakr.
3. Že naběhneme na normální režim.
4. Jsou schopní spolu fungovat, co se jim řekne, dělají, dovedou si pomáhat. I když musíme do práce, situaci zvládají velmi dobře.

Paní Petra Klimešová:

Já bych si přála, aby šel do školy druhý stupeň. A samozřejmě si přeji, ať jsme všichni zdraví.

Maminka žákyně 5. třídy:

1. Překvapilo mě nepříjemně, že naše dítě je velmi nesamostatné, že ve škole ji táhne paní učitelka a že všechno tak nějak opisuje z tabule, takže jsme museli zapracovat na samostatnosti, což se jí bude určitě hodit v šesté třídě.
2. Nejtěžší je pro mě každodenní vaření a vymýšlení jaký pokrm připravit.

3. Těším se, až budu moci jít do práce, která mě baví a teď mi moc chybí.
4. Pobyt dětí doma mě obohatil o zkušenost, jak lépe vychovávat své děti a věst je k větší zodpovědnosti za svoje úkoly, že vlastně nemusím být ta uhoněná matka, která dělá veškerou práci za svoje děti a že i ony zvládnou vynést koš se smetím nebo vyskládat myčku a že jsou v tom velmi šikovné.

Paní Yveta Harangová:

1. Překvapilo mě příjemně: snaha v domácích úkolech, ale překvapilo mě i nepříjemně: tvrdohlavost
2. Udržet je v klidu a hlavně odbíhat ke každému a pomáhat s úkoly. Někdy je toho moc.
3. Těším se na to, až budou mít zpět svůj režim dne.
4. Více se jim věnujeme.

Paní Ivana Smolková:

1. Velice mě překvapilo, že má mladší dcera ráno vstává před osmou, přitom by mohla spát do 10 jako ta starší. Chystá snídani, krmí kočku Berušku a morče Chroustalku, peče chleba a

pletýnky (to už na večeři) a spoustu jiných věcí. Myslím si, že se nemůže nabažít pocitu, že má o hodně více času než obvykle a chce toho za den stihnout strašně moc. Vše, na co přes školní rok není moc času. Stejně ji ale pořád času chybí... večer ji musím vyhnat od televize, protože Slunečná a Vinaři jsou prostě skvělá podívaná!!!

2. Zorganizovat čas. Pracuji z domu, ale naše širší rodina je poměrně početná a pořád někdo něco potřebuje. Když napíšu na listek NERUŠIT, PRACUJI, najdu na něm přilepený další lístek A JAK S OBĚDEM? ...to by se člověk musel rozčtvrtit...
3. Na prázdniny a na Dombas.
4. „Coronavirovým prázdninám“ jsem vděčná za spoustu krásných chvil v rodinném kruhu a za to, že to nádherné jaro jsme si doma na zahradě mohli vychutnat plnými doušky. Každopádně hlavně zdraví!!!

Ještě jednou děkuji všem, kteří se do našeho „průzkumu“ zapojili. A nejen jim, ale nám všem přeji hlavně hodně zdraví!

Marcela Haraštová

Zámek

Zveme do zámku a seznamujeme s novinkami

Letošní rok zůstane zapsaný jako rok, kdy byla řada obvyklých a zažitých věcí zcela jinak. I ten „zámecký rok“ bude v kronikách zapsán jako neobvyklý.

Díky vládním nařízením jsme zámecké brány pro návštěvníky nemohli otevřít dříve než 25. května. Sezóna se nám tak nejen zkrátila, ale nekonaly se ani některé oblíbené akce, jako jsou například Velikonoce na zámku.

Zámecká sezóna byla tedy zahájena o něco později, poslední týden v květnu. Snažili jsme se ale nezahálet. V březnu a v dubnu jsme přerušili šití záclon a závěsů do interiéru zámku a dali se do šití roušek. Protože jsme od Muzea J. A. Komenského v Přerově vloni převzali prostory bývalých depozitářů na zámku, upravili jsme je a částečně otevřeli pro veřejnost. Rovněž se nám povedlo některé prostory na prohlídkové trase ve starší části zámku vymalovat.

Otevřeli jsme dva roky připravovanou expozici ve druhém patře Vídeňského (mladšího) křídla. Bohužel

její otevření kvůli koronavirovým opatřením nemohlo být slavnostní, ale i tak jsme rádi, že první návštěvníci již do těchto prostor zavítali a mohou obdivovat sbírku historického nábytku.

Letošní rok je velmi pestrý i pro milovníky umění. Na zámku souběžně probíhá několik výstav. Kromě výstav fotografií a obrazů je možné vidět výstavu řezbářských prací (Střední škola řezbářská – maturitní práce), které jsou instalovány v nově otevřených prostorách. V přízemních prostorách je umístěna výstava Rudolfa Jana, olomouckého arcibiskupa, který jako kněz světil tovačovský kostel sv. Václava. Stále je ke zhlédnutí výstava fotografií

Tovačova, které byly pořízeny před 100 lety. Na pokladně zámku je možné vidět historické kočárky ze soukromé sbírky a historické šicí stroje ze sbírek zámku. Celoživotní dílo akademického sochaře Bohumila Teplého je instalované v zámecké galerii.

V prostorách nádvoří se teď v létě pomalu rozbíhá i kulturní program. Minulý víkend se zámek rozezněl operetní melodie a následovat budou další akce – divadla, koncerty, večerní prohlídky, na které srdečně zveme. Všechny návštěvníky, milovníky historie i umění, ale i ty, kteří se chtějí pobavit, na zámku vítáme. Těšíme se na vás.

kvetazaj

Výstavy na tovačovském zámku

V červnu a v červenci bylo na zámku v Tovačově otevřeno několik výstav.

V Galerii pod věží vystavuje Radmila Vraníková, rodačka z Kroměříže, která je profesí architektka, osobnostně ale výtvarnice. Vedle své projekční a architektonické činnosti se ve svém volném čase, a jak sama zdůrazňuje „ryze amatérsky“, věnuje kresbě a malbě. Učaroval jí svět kombinace barev a hry stínů a světla. Právě to je ono duchovní místo, kde se cítí dobře a kam ji „baví utíkat před všedností, trudnomyslností a komercializací soudobého života.“ Tato filozofie se potom odehrává na plátně v tématech jejího vnímání míst, která navštívila, která ji zaujala a kde se cítila dobře. Na jejích obrazech proto

můžete vidět kromě fantazií také konkrétní místa, která dobře znáte, a navíc všechny obrazy doslova září pozitivní náladou. Snad právě proto sama autorka tento soubor nazvala jako „barevný světla běh“.

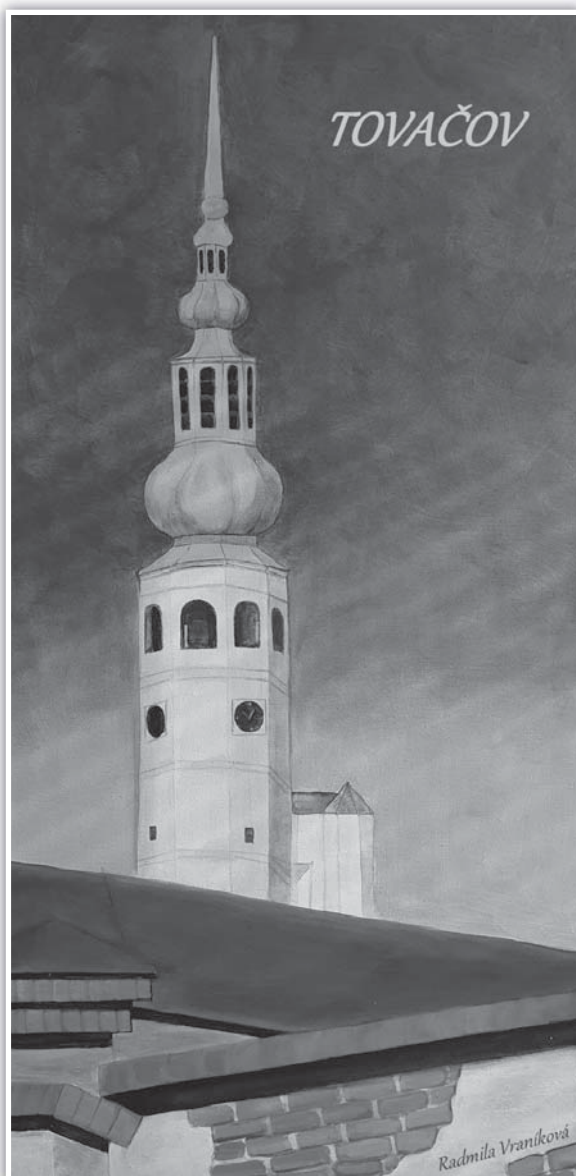
Naproti tomu „černobílý svět“ Jany Margaret Šaňákové je vidět ve věžní komnatě. Tato autorka si zamilovala doslova na první pohled prostory Spanilé věže a rozhodla se vystavit své obrazy právě zde. O své tvorbě hovoří především v souvislosti s přírodou a jejím vnímáním a charakterizuje ji slovy Johanna Wolfganga von Goetha. Přechází tato slova a prohlédnout si obrazy můžete ve výstavních prostorách věžní komnaty.

V barokních pokojích za kaplí je umístěna výstava fotografií. Je v neobvyklém rozsahu a také na neobvyklé téma. Všechny fotografie spojuje autorství Karla Nováka, rodáka z Prostějova. Tento umělecký fotograf, který vystavoval doma, v České republice, ale i v Me-

xiku, na Kubě, v Brazílii, USA, San Salvadoru a Ekvádoru, získal za svou tvorbu mnohá ocenění. Jedním z posledních bylo ocenění hejtmána Olomouckého kraje v roce 2015 za výjimečný počin v oblasti kultury. Je nutné říct, že Karla Nováka oslovuje figura, především ženský akt, portrét a dětská fotografie. Tuto disciplínu si vybral na počátku své fotografické umělecké dráhy – na konci šedesátých let. Miroslav Švancara, kurátor výstavy, sděluje k postavě autora následující: **„Jeho putování uměním fotografie nebylo nikdy procházkou růžovým sadem. Tím spíše je třeba uznat, že čas ověřil správnost jeho původního rozhodnutí být všude tam, kde se něco nebo někdo svléká. A je zcela lhostejno, zda portrétovaná osoba odhaluje svoji duši či svoje tělo. K tomu Karel Novák využívá všech prvků svého fotogra-**

fického jazyka – kultivovanou kompozici, práci se světlem, úhel pohledu, hloubku ostrosti, pohybovou neostrost. U každé jeho fotografie je evidentní emotivní, obsahová i formální nápaditost.“ Na vernisáži k této výstavě se sešli nejen obdivovatelé tvorby a rodina, ale v mnoha případech také modelky, které Karel Novák na svých fotografiích zvěčnil. A já si neodpustím citovat slova jednoho z návštěvníků: „Děkuji, že jste podobnou výstavu uskutečnili. Vůbec jsem nečekal tolik fotografií. Opravdu se mi líbí jak pan Novák pracuje s modely, kompozicí a světlem. Krásná výstava. Úžasný umělec.“ Výstavu je možné vidět při prohlídce zámku, ale na požádání i samostatně.

kvetazaj

Různé

Farní dění

Vážení čtenáři Tovačovského kamelotu, v minulém čísle jsem krátce informoval o stávajících opravách interiéru našeho farního kostela. Na tyto opravy průběžně navazoval úklid celého chrámového prostoru. Právě o něm bych se chtěl zevrubně zmínit tentokrát.

Již před samotným malováním byla vyčištěna sádrová nebesa nad hlavním oltářem, kde se za několik desetiletí natchytala vrstva mastné špíny, vířící ve volném prostoru. Za tuto „výškovou“ práci děkuje farnost p. starostovi Marku Svobodovi a celé jeho rodině. Oratoř vyčistila (opět ještě z lešení) dvojice žen pí. Marie Ledvinová a pí. Markéta Gromusová.

Po výmalbě a demontáži lešení v přední části kostela bylo třeba celý prostor zamést a vysát, resp. zbavit jej oškrábané omítky a prachu. Tohoto úkolu se ujali někteří farníci, zvláště pí. Marie Ledvinová, pí. Ladislava Čotková, Jiří Zlámal aj. Skupina ochotných žen rovněž vyprala podsedáky z kostelních lavic, které se navzdory zakrytí malířskými foliemi nepodařilo uchránit před znečištěním. Na to navázaly umývací práce, které řídila pí. Barbora Lachmanová. Vydatnou pomoc při čištění podlah představoval mycí stroj, zapůjčený od zdejší obce. Také bylo zapotřebí vyčistit oltářní sloupy, boční oltáře a další mobiliář kostela. Do těchto prací se ochotně zapojily: sl. Lucie Brázdová, pí. Markéta Gromusová, sl. Zuzana Hostašová, sl. Jana Jeklová, pí. Barbora Kocmanová, pí. Jarmila Konečná, pí. Marie Ledvinová, pí. Pavla Otáhalová, pí. Libuše Paszová, pí. Eva Rudolfová, pí. Marie Třasoňová a otec a syn Zlámalkovi. S žehlením kostelních pláten pomohly pí. Ladislava Čotková a pí. Jarmila Zlámalová.

Úklid našeho chrámu byl náročný jednak pro velké plochy a prostory, které bylo zapotřebí vyčistit a naleštit, jednak v tom smyslu, že nestačilo uklidit pouze jednou – jako po každém malování bylo nutné jej provádět opakovaně. Touto cestou bych chtěl poděkovat všem, kdo se do tohoto náročného úklidu zapojili jakoukoli pomocí, ať už jsou jejich jména v tomto poděkování zmíněna či nikoliv. Vzhledem k tomu, že výmalba větší části kostela je stále ještě před námi, budou se moci příště zapojit do úklidu i další zájemci. Těšíme se na vás.

František Urban, farář

Pozdrav od hanáckého spolku Hatě Tovačov

Letošní rok jsme si ve spolku plánovali trochu jinak, než nám to koronavirus dovolil. V letošním roce slaví náš spolek 25. výročí založení. V rámci oslav jsme plánovali několik akcí. V únoru se nám podařilo uskutečnit 24. hanácké bál a 29. 2. ještě Vodění medvěda. Naše příznivci ani sebe nechceme o naše oblíbené akce ošidit. Ve vhodném termínu se určitě potkáme se sousedy v parku v ulici Jiráskové i na Gulášfestu na hájence. Rádi bychom také oslavili tovačovské hody v obvyklém duchu s krojovým průvodem a dechovou kapelou Věrovanka. V hodovém programu se naši příznivci a všichni členové současní i bývalí se mohou těšit na křtění výročního sborníku hanáckého spolku Hatě Tovačov. Pro výroční sborník jsou určeny krásné fotografie od Ladislava Štulpy. Snad se budou moci hody uskutečnit. Do hodového krojového průvodu zveme všechny, kteří mají chuť se přidat.

Zdraví Zdena Ludvová
mobil: 606724971

Tovačov v Holzbachově turistickém průvodci z roku 1908

Antonín Holzbach (1874-1959) byl vydavatelem a redaktorem Moravského Obzoru v Kroměříži, ale je též znám jako autor turistických průvodců i překladatel z ruštiny. Moravský Obzor založený roku 1898 patřil k vlasteneckým novinám pomáhajícím posilovat národní sebevědomí a hrdost v doživající monarchii. Holzbach náležel k nesmírně činným lidem. Psal se rok 1908, když vyšlo jeho dílo s názvem *Holzbachův ilustrovaný průvodce po Kroměříži a okolí s adresářem a výletním rádcem*. Šlo o velmi zdařilou příručku, ve své době vpravdě průkopnickou, nabitou řadou praktických informací. Jedním z hlavních účelů tohoto průvodce byla podpora turistického ruchu a propagace zajímavých míst střední a východní Moravy. Holzbach dobře věděl, že tato oblast bohatá na historické památky i přírodní krásy má dost co nabídnout nejen lidem z jiných míst českých zemí, ale i ciziny. A že je nezbytné doposud spíše dřímající potenciál začít probouzet a povzbuzovat. Sam autor ostatně již v předmluvě ke svému průvodci v červnu 1908 píše věty, které nám ani s odstupem více než 110 let vůbec nezní cize: „Jede – li cestovatel světem a vidí – li, jak všude, zvláště v Itálii, Francii, Německu a Alpských zemích, každé poněkud ucházející místo je okrašlovacími spolky, spolky pro lákání cizinců, turistickými jednotami atd. fedrováno ve ve-

řejnosti a význam i krásy jeho nejen zvyšovány překotnou péčí jednotlivců, obcí a spolků, ale i zveličovány před cizinou nesčetnými reklamami novinářskými, agitacemi plakátovými, průvodci tištěnými, průvodčími na nádražích, organizovanými výlety atd. atd., tu zabloudív do Kroměříže a do jiných míst a krajín Moravy, žasne nad tím, že možno jest tolik krás nechávat nevyužitkováných ladem ležeti.... Nuže, snahou spisku tohoto je hlavně povzbudit podnikavost, čilost duševní, která by působila konečně k vyšínutí se naší nehybnosti na koleje světového zápasu.“ Antonín Holzbach pak čtenáře upozorňuje na určité nedostatky v textu, možné nepřesnosti některých údajů, způsobené nutností dílo zpracovat rychle při velmi skromných podmínkách, také proto mnoho údajů kvůli rozsahu navíc zcela vynechat. Zároveň ale také slíbil, že celé dílo doplněné, přepracované a ve větším rozsahu vydá v co možná nejkratší době.

Pokud listuje tímto průvodcem, vydaným rovných deset let před vznikem Československa, dnešní čtenář, samozřejmě s ohledem na dobu jeho vzniku, musí konstatovat, že jde o dílo velmi zdařilé, jež by mohlo v mnoha ohledech zdatně konkurovat i průvodcům a jiným podobným tiskovinám vydaným dnes. Především co do pečlivosti zpracování faktografických údajů. Holzbachův průvodce přirozeně věnu-

je značnou pozornost dějinám města Kroměříže a v dané době aktuálním praktickým informacím o tomto sídle. Tato část tvoří plnou polovinu z celkového textu. Ve druhé části se však dostává i na jiná místa zahrnující oblast Hané, ale například i Moravského krasu, Chřibů a Beskyd. Při popisu jedné z turistických tras se píše i o Tovačovu.

Autor Holzbachova průvodce popisuje Tovačov doby prvního desetiletí 20. století sice poměrně stručně, stejně jako většinu jiných míst, avšak zároveň docela výstižně. Ostatně našinec může posoudit sám především to, jak moc se celé město od počátku 20. století změnilo: „Tovačov je konečnou stanicí krátké železniční odbočky od Kojetína. Jest 204 m. nad mořem, náleží k soud. okr. Kojetínskému a pod hejtmanskost přerovskou. Má 350 domů, 3009 obyvatel, 86 Němců a 120 židů. Krásný farní kostel, synagogu, měšť. školu, 2 obecné, pokr. průmysl, 3 lékárny, lékárnu, zvěrolékař, četnickou stanici, pivovar, 3 mlýny, sladovnu, cukrovar, továrnu na papuče, nádherný zámek. Týdenní trhy v úterý. Vzdálenosti: do Dubu 6 km., Klopotovice 4,5 km., do Kojetína 12 km., do Troubek 5 km., do Přerova 13 km. Kolem Tovačova vyskytují se úlomky a balvany žulové, související s bořetovským nalezištěm. V cihelně objeveno žároviště prastaré s bronzou, střepinami a kostmi. Za Tovačovem severně vede

silnice k Věrovanům (3/4 h.). Na půl cestě (1/4 h.) po pravé straně je velký pomník padlých rakouských vojáků v bitvě dne 15. července 1866. Také v širém poli po levé straně a dále k Dubu je několik pomníků a křížů, kde v šachtách pochováni ubohé oběti vojny o panství německé.“ Dále následuje stručná zmínka o tovačovských kostelech a osobnosti Ctibora Tovačovského z Cimburka. Průvodce pak obsahuje i jedno dobové vyobrazení města s ženou v kroji, zámek a celkovým pohledem na město.

Turista putující počátkem 20. století moravskými kraji měl díky Antonínu

Holzbachovi po ruce praktického rádce, kterého díky vhodně koncipovanému formátu mohl pohodlně uložit a dle potřeby kdykoliv vytáhnout, aby poučen o poznatky z historie i současnosti rozšířil své povědomí o domovině a inspiroval tak sebe i své blízké pro další cesty za poznáním. Nemusel mít obavy z neznalosti neznámého terénu či občerstvovacích míst, kde v případě potřeby mohl složit k odpočinku znavené údy a vyprahlé hrdlo ovlažit chladivým mokem, zároveň též dodat lahodné sousto hladovému žaludku. Tehdejší podmínky pro turismus pak autor v doslovu shrnuje takto:

„Cestování po Moravě, zvláště na Slovácku a Valašsku, je laciné a turista vystačí průměrně se 3-5 K. denně. Proviant třeba brát jen na odlehlejší horstvo, neboť všude jsou dobré hostince, kde lze pojišti poměrně levně. Počasí ve Valašských horách je mnohdy vrtkavé, a proto silný deštník a havelok, jakož i nepromokavé volné boty jsou důležité. Kromě sev. části Hříběcích hor a části Hostýnského pohoří, hlavně pak hor Vizovských a Klobouckých, jakož i skupin Lopeníku a Javoriny nad Velkou jsou dnes už všude cesty turistickými značkami opatřeny.“

Bc. Miroslav Pořízek

Cholera v letech 1831, 1849, 1855 a 1866 na Tovačovsku

Letošní pandemie koronaviru Covid-19 není první takovouto ničivou epidemií, kterou lidstvo zažilo, a zcela jistě není ani poslední. Téměř v každém století se vyskytlo nějaké onemocnění, které se epidemicky šířilo a vyžádalo si velké množství obětí, ať už to byl mor, tyfus nebo španělská chřipka.

V 19. století to byla především cholera, která se do Evropy dostala ve 30. letech z Indie, v roce 1830 zasáhla jižní Rusko a v létě roku 1831 byla zavlečena do Čech a na Moravu, kde vydržela až do jara roku 1832. V tovačovské farnosti na ni zemřelo 142 obyvatel - v Tovačově 33, ve Věrovanech 10, v Arnoštově 11, v Anníně 21, v Oplocanech 26 a v Ivani 41. Vzhledem k tomu, že počet zemřelých rychle narůstal a panovaly obavy z možného dalšího nakažení od mrtvých, byly oběti cholery pohřbívány mezi Tovačovem a Annínem poblíž lesíka u řeky Blaty na nově vzniklý cholerový hřbitov. Takovýchto choleroových hřbitovů, kde byli zemřelí pohřbíváni do společných hrobů na odlehlých místech mimo intravilány obcí, známe na

Moravě několik desítek, např. v Kojetíně, Křenovicích, Mikulově, Suché Lozi, Slavičíně či Bílovicích u Uherského Hradiště.

Druhá epidemie měla původ opět v Indii a české země zasáhla v letech 1848-1849 a nakrátko se znovu projevila v roce 1855. V roce 1849 zemřelo ve Věrovanech 25 osob, v Tovačově 20 a v Klotovicích také 20 osob. Další případy cholery se vyskytly v roce 1851, kdy v Oplocanech zemřelo 24 a v Tovačově 20 osob. V roce 1855 nemoci podlehl v Tovačově 20 obyvatel a v Klotovicích 1 člověk. Oběti z těchto epidemií byly také pohřbívány na tovačovský cholerový hřbitov a jinak tomu bylo i v roce 1866.

Potřetí byla v roce 1865 cholera opět z Asie přenesena námořní cestou do severoněmeckých přístavů a odtud se k nám v průběhu prusko-rakouské války v roce 1866 dostala s pruským vojskem. Celkově se uvádí, že na území habsburské monarchie zahubila cholera asi 120 000 lidí, přičemž nejvíce byla postižena Morava (50 000 obětí) a Čechy (30 000 obětí).

Na Tovačovsko byla cholera v roce 1866 zavlečena vojáky pruského I. armádního sboru, u něhož se první případy tohoto onemocnění objevily již 9. července při průchodu Litomyšlí. Plně se pak nemoc rozvinula až po bojích u Tovačova, kdy se cholera od pruských vojáků rozšířila mezi civilní obyvatelstvo, které nakonec mělo daleko větší počet zemřelých než pruská armáda.

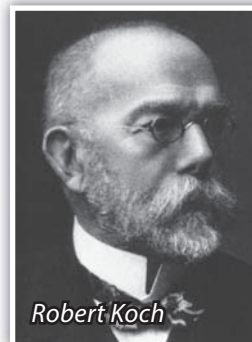
První oběti cholery v roce 1866 v Tovačově byl neznámý pruský voják, který

zemřel 18. července v domě hostinského Jana Schindlera. Následoval 23. července právě hostinský Jan Schindler, který se stal první civilní obětí této nemoci, a pak už se cholera nezadržitelně šířila celým krajem, přičemž největší počet obětí si vyžádala od července do srpna 1866. V samotném Tovačově zemřelo v roce 1866 na cholera 55 osob, ve Věrovanech 47, v Citově 34, v Ivani 42, v Oplocanech 25, v Arnoštově 18, v Klotovicích 13, v Anníně 7, v Lobodících 18, v Císařově 14 a v Troubkách 100. Mezi zemřelými byl i tovačovský kaplan P. Jan Schneider a lékař Josef Schmarda. Poslední oběti cholery v Tovačově byla Františka Dědková pocházející z Kojetína, která zemřela 31. srpna 1866.

Léčba cholery se v průběhu 19. století zaměřovala především na zmírňování projevů nemoci (křečí, průjmů, bolesti), neboť původce cholery nebyl ještě známý. Jedinou opravdu účinnou obranou se stalo dodržování základních hygienických zásad a desinfekce, k níž se využívala zelená skalice, vápno, kyselina chlorovodíková či chlorové vápno.

Až roku 1883 objevil německý lékař, mikrobiolog a pozdější nositel Nobelovy ceny Robert Koch bakterii *Vibrio cholerae*, která cholera způsobuje, a po zavedení vakcinace již neznamenal tato nemoc pro střední Evropu žádné vážnější riziko.

Jiří Synek,
Komitét 1866

Sport

Ohlédnutí za florbalovou sezonou

Letošní florbalová sezona našim hráčům nenabídla takové množství turnajů jako loňská, ale o to víc může těšit nárůst zájemců o florbal. Objevila se nová skupinka šikovných předškolních dětí, kteří projevili zájem sportovat s námi a zapojili se do tréninků probíhajících pravidelně vždy v úterý a čtvrtek od 17:30 hodin. Přizpůsobili jsme herní plochu pro tyto děti hrající s velkým zápalem a urputností. Chystali jsme pro ně první turnaj, který se bohužel neuskutečnil z důvodů mimořádných opatření souvisejících s COVID-19. Na příští sezonu jsme připravili rozšíření herních ploch na tři a řadu dalších vylepšení. Pro všechny hráče florbalu budou na příští sezonu připraveny oddílové dresy se znakem TJ SO-KOL Tovačov.

Objevily se nabídky na účast v dlouhodobých soutěžích florbalové unie a České obce sokolské, kterých bychom rádi po projednání s rodiči využili. V zimě jsem měl možnost zhlédnout průběh soutěže u organizátorů Zábřežské florbalové ligy. Nápadů k organizaci

domácí soutěže mám několik....

V této sezoně se nám úspěšně rostla také dívčí florbalová základna. Tréninky pravidelně navštěvuje více než deset děvčat, a to nejen z Tovačova. Dvě z nich zároveň hrají florbalovou soutěž za FBS Olomouc, čímž nás reprezentují na turnajích a přátelských zápasech a zároveň přináší další kontakty.

Od roku 2012, kdy jsme začali s několika málo dětmi pravidelně cvičit ve sportovní hale gymnastiku, atletiku a základy míčových her, se postupně vytvořila velká skupina florbalistek a florbalistů, kterou tvoří v této sezoně již 82 hráčů. O to víc těší, že máme mezi dětmi skutečné šampiony z velkých celostátních turnajů, hráče krajských výběrů a vítěze evropských soutěží, kteří dovedou nenásilnou a přirozenou formou předávat svou herní dovednost dalším.

Díky skvělé partě sportem nadšených dětí a ochotných dospěláků, kteří se jim často nezištně a rádi věnují ve svém volném čase, nás lákají také různé víkendové akce, zájezdy a startování na vícedenních turnajích na Moravě, ve

Slezsku a v Čechách. Příští rok bychom se rádi také zúčastnili sportovně-poznávacího zájezdu do kolébky florbalu Švédska s možností startu na mezinárodním florbalovém turnaji. Pevně věříme, že se nám do té doby podaří sehnat dostatek finančních prostředků a spolehlivé hráče.

Jiří Zavadil

Historie a současnost hasičských stříkaček v Tovačově

Vraťme se nyní o 145 let zpátky a připomeňme si, jak to vlastně všechno začalo. Po příkladu jiných moravských měst v 19. stol. počalo se i v Tovačově uvažovat o založení hasičského sboru, ale u toho také zůstalo. Sbor založen nebyl. K založení přispěla náhoda, kterou popisuje někdejší jednatel sboru pan Štáva v Pamětní knize.

„...V předvečer krásného dne zářijového roku 1872, kdy všechno zemědělské obyvatelstvo města Tovačova zaměstná-

no bylo na poli kopáním brambor, přepouštěl řezník Soušek v Malé ulici sádlo, které mu chytlo a komínem vylítlo.

Během několika minut byl celý dům v plamenech, hořící sádlo přelétlo na protější domy a z toho až na panský chudobinec přes hřbitov až do Široké ulice. Větretem se vzňal protější hostinec „Lapač“ a postupně od něj veškeré domy v Široké ulici po levé straně k městu až po bývalý hradební příkop k místu po dnes zvaném „Brána“. Požár hrozný, jemuž padlo za oběť 20 i více obytných stavení, mimo budovy hospodářské, uhořelo mnoho dobytka, drůbeže, bytového zařízení, šatstva i zásob hospodářských, protože postižení majitelé, všichni rolníci, pracovali při vzniku ohně na poli a k záchraně svého majetku pozdě doběhli. Hasičí nástroje byly také primitivní a úplně nedostatečné. Nebylo také organizované služby hasební, což katastrofu dovršilo. Pouze oddělení myslivců, náhodou tou dobou městem pochodující, zasáhlo účinně do prací záchranných a dalšímu neštěstí předešlo. Nedostatek hasebních přístrojů a postrádání vycvičené služby hasební při této strašlivé katastrofě donutily zodpovědné činitele k úvaze

o zřízení řádného hasičského spolku. Bohužel, dlouho se celá akce omezovala na plané debaty v obecním zastupitelstvu ...“

Popud k založení hasičského sboru v Tovačově vzešel od vedoucího úředníka z Občanské záložny pana Františka Štěgra, který v roce 1874 prosadil, aby tento peněžní ústav daroval na zakoupení stříkačky 800 zl.

Tatra T805

Vozidlo v roce 1949

Koňská stříkačka

od firmy Smékal v Čechách u Prostějova. Ještě téhož roku podle usnesení zastupitelstva obce ze dne 11.10.1874 byla zakoupena koňmi tažená stříkačka a sloužila v Tovačově až do roku 1939. Tato stříkačka se v Tovačově dochovala doposud. Roku 1939 bylo do Tovačova zakoupeno první hasičské motorové vozidlo. Těsně po 2. svět. válce (1946) sbor zakoupil dopravní vůz Phänomen a ten předělal na vůz vhodný pro hasičské účely. Oba vozy pak procházejí obnovou v roce 1949. V roce 1959 dostává sbor nové požárnícké vozidlo Tatra 805. V roce 1975 přidělila Okresní inspekce požární ochrany do Tovačova CAS 25 ŠKODA 706 RTHP. Vozidlo ukončilo svou službu v roce 2016. V roce 2007 byla městu Tovačov bezúplatně předána od Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje CAS 24 LIAZ 101, která byla vyrobena v roce 1988. Tento automobil sloužil do roku 2020.

Jelikož cisternová automobilová stříkačka CAS 24 LIAZ 101 již nevyhovovala dnešním požadavkům na požární vozidlo z hlediska bezpečnosti posádky a z ekonomického hlediska byl její provoz nehospodárný, byla od HZS Olomouckého kraje v roce 2016 zapůjčena CAS 27 Tatra 815. Tatra sloužila v Tovačově až do roku 2018, kdy musela být navracena zpět HZS Olomouckého kraje a do služby byla zpět navracena nevyhovující CAS 24 LIAZ 101.

Významným milníkem se stal rok 2019, kdy byly městu Tovačov přislíbeny dotace z Fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů a Olomouckého kraje na pořízení nového zásahového vozidla. Vyhlášené výběrové řízení vyhrála firma Kobit THZ, která nám do Tovačova dodala vozidlo Scania.

Vůz je postaven na podvozku Scania P440 řady XT. Obě nápravy jsou osazeny uzávěrkou diferenciálu, stabilizátorem a odpruženy listovými pružinami. Na zadní nápravě jsou uchyceny podmetací sněhové řetězy. Motor, kterým Scania disponuje, je o výkonu 324 kW (440 koní) a je spřažen s automatizovanou převodovkou se systémem Opticruise ve verzi se spojovým pedálem a hydrodynamickým retardérem. Šestimístná čtyřdveřová kabina CrewCab CP31 s klimatizací je vybavena nezávislým vytápěním. V opěradle velitele a opěradlech zadní řady sedadel jsou integrovány držáky dýchacích přístrojů, mezi

nimi jsou uloženy náhradní tlakové láhve. Světelné výstražné zařízení je modročervené barvy, dvojice doplňkových světel je umístěna rovněž na boční části předního nárazníku. V přední části je uchycen elektrický lanový naviják. Vedle něj je uchycena lafetová proudnice pro plný a roztržštěný proud a délkou účinného dostřiku plným proudem 30 metrů a možností hašení pěnou. Proudnice je dálkově ovládaná z kabiny osádky. Ve spodní části je cisterna vybavena asanační lištou. Podvozek vykazuje zvýšenou odolnost proti účinkům sálavého tepla na rozvodech tlakového vzduchu, na elektrických vodičích a na rozvodu paliva v místech, kde nejsou chráněny podvozkovou částí. Pro zvýšení odolnosti jsou použity ochranné prvky, které dlouhodobě odolávají teplotě 200 °C a po dobu 15 minut odolávají teplotě 1000 °C. Vůz dokáže brodit klidnou vodou až do hloubky 750 mm. Karosérie účelové nástavby je vyrobena z plechů a profilů ze slitiny lehkých kovů technologií prizmatických šroubovaných spojů a lepení. Nádrž na hasivo tvoří jeden celek z nerezavějící oceli a do svých útrob pojme 4 000 litrů vody a 240 litrů pěnidla. Čerpací zařízení THZ 3000 dosahuje jmenovitého výkonu 2 000 litrů za minutu při tlaku 10 barů a 150 litrů za minutu při tlaku 40 barů. Mezi kabinou a nástavbou je uchycen pneumaticky vysouvaný osvětlovací stožár. Vysunout jej lze až 5 metrů nad úroveň terénu. Osazen je 24V LED světlometry s celkovým světelným tokem 30 000 lumenů. Zadní část nástavby je vybavena kamerou pro sledování prostoru za vozem. Vozidlo bylo dodáno včetně vyprošťovacího zařízení značky Lukas určeného pro zásah u dopravních nehod.

V současné době probíhá zaškolování obsluhy, aby bylo vozidlo již brzy zařazeno do plného provozu. Věříme, že vozidlo bude všem spoluobčanům ku prospěchu ve chvílích, kdy to budou nejvíce potřebovat.

Petr Majar, Petr Ščučinský

CAS 25 ŠKODA 706 RTHP

CAS 27 Tatra 815

Předání CAS 25 ŠKODA 706 RTHP v roce 1975

CAS 20 Scania prostor čerpadla

CAS 20 Scania levá strana

CAS 20 Scania nárazníková proudnice

CAS 20 Scania pravá strana

CAS 20 Scania

CAS 24 LIAZ 101

Pozvánky

Kulturní a sportovní akce v Tovačově, červenec – srpen 2020, Tovačovské kulturní léto

Datum	Čas	Název akce	Místo konání	Pořadatel
18.7.2020 sobota	10.30 hod.	Vycházka po bojišti 1866	Naučná stezka 1866	Komitét 1866 Město Tovačov
25.7.2020 sobota	21.00 hod.	Koule, divadelní představení, Divadlo Štěk & spol.	Nádvoří zámku Tovačov	Město Tovačov
26.7.2020 neděle	14.00 hod. 16.00 hod.	Loutkové divadlo BOĎI, Kašpárek a princezna, Šípková Růženka	Nádvoří zámku Tovačov	Město Tovačov
1.8.2020 sobota	15.00 hod.	Prázdninové posezení s dechovkou	Park v ulici Jiráskova	Hatě Tovačov
15.8.2020 sobota	14.00 hod.	Středověký den	Nádvoří zámku Tovačov	Město Tovačov
20.8.2020 čtvrtek	19.00 hod.	Sluha dvou pánů, Moravské divadlo Olomouc	Zámecký park	Město Tovačov
21.8.2020 pátek	17.00 hod.	Večerní prohlídky na zámku	Zámek Tovačov	Město Tovačov
29.8.2020 sobota	20.00 hod.	Zpívající mísy – vibrační lázeň	Nádvoří zámku Tovačov	Město Tovačov
30.8.2020 neděle	17.00 hod.	Večerní prohlídky na zámku	Zámek Tovačov	Město Tovačov
27.6.- 29.8.2020 vždy sobota	Dle jízdního řádu	Mimořádné jízdy vlakem každou sobotu	Vlakové nádraží	Kroměřížské dráhy z.s. Město Tovačov

Tovačovské kulturní léto podporuje Olomoucký kraj.
Mediálním partnerem je Rádio Haná.

Vás zve na

2. ročník GULÁŠFESTU

akce pro veřejnost

Kdy: **v sobotu 12. 9. 2020**
Zahájení vaření: **v 9:30 hodin** (sraz týmů v 08:30)
Kde: **areál myslivecké hájovny v Tovačově**
Startovné pro tým: **100,- Kč**

Nejchutnější guláš určí odborná porota a návštěvníci akce.

Doprovodný program:

- občerstvení zajištěno,
- skákací hrad pro děti,
- tombola.

Přihlášky posílejte do 31. 8. 2020: - e-mail: gulasfesttovačov@seznam.cz
- tel.: 607 934 704

Po celý den něco málo hudby k poslechu a tanci.

Město Tovačov a Komitét pro udržování památek
z války roku 1866
si vás dovolují pozvat

NA VYCHÁZKU PO BOJIŠTI U TOVAČOVA
Z ROKU 1866

Sobota 18. července 2020

Zahájení: 10.30 hod. u autobusového nádraží v Tovačově

Hlavní program:

- Prohlídka tovačovského bojiště a seznámení s průběhem srážky u Tovačova z 15. 7. 1866
- 13.00 hod. – položení věnce u ústředního
- Ukončení vycházky okolo 14.00 hod.

Před vycházkou se bude v Dubu nad Moravou od 9. 00 hod. konat pietní akt k uctění památky padlých vojáků.

www.tovačov.cz www.1866.cz e-mail: komitet@1866.cz

STŘEDOVĚKÝ DEN NA ZÁMKU V TOVAČOVĚ

CLAMORIS
středověká rocková kapela

Monarchia
Rohatec
Spolek Historického Tance, Šermu a Ohnivých Show

ZAPSANÝ SPOLEK
OTHALA
Reenacting Dánska v 1. pol. 10. stol.

Via Nemesis
Skupina historických a scénických tanců

Bratrstvo
Opilého
Draka

15.8.2020

Můžete se těšit na bohatý program,
který Vás vtáhne do historie
jako jsou např.:

- scénický šerm
- historické tance
- koncert středověké rockové kapely
- fire show
- Hard turnaj v boji o mosty
- ...a mnoho dalšího

O občerstvení se Vám postará
Medovina a Dlabanec od Včelky

od 10.00 přístupný zámek i dobové ležení
od 14.00 začátek programu na nádvoří zámku

VSTUPNÉ NA PROGRAM DOBROVOLNÉ
VSTUPNÉ NA PROHLÍDKU ZÁMKU
DLE PLATNÉHO CENÍKU
bližší info na fb @Středověký den

Přijďte k nám historickým vlakem v rámci Hanáckého léta na kolejích

304 (platí v @ od 27.VI. do 29.VIII.) (Kroměříž/Chropyně -) Kojetín - Tovačov a zpět											
180001	180002	180003	180004	180005	180006	180007	180008	180009	180010	180011	180012
7.00	8.00	9.00	10.00	11.00	12.00	13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13.00	14.00	15.00	16.00	17.00	18.00	19.00	20.00	21.00	22.00	23.00	24.00
25.00	26.00	27.00	28.00	29.00	30.00	31.00	32.00	33.00	34.00	35.00	36.00
37.00	38.00	39.00	40.00	41.00	42.00	43.00	44.00	45.00	46.00	47.00	48.00
49.00	50.00	51.00	52.00	53.00	54.00	55.00	56.00	57.00	58.00	59.00	60.00
61.00	62.00	63.00	64.00	65.00	66.00	67.00	68.00	69.00	70.00	71.00	72.00
73.00	74.00	75.00	76.00	77.00	78.00	79.00	80.00	81.00	82.00	83.00	84.00
85.00	86.00	87.00	88.00	89.00	90.00	91.00	92.00	93.00	94.00	95.00	96.00
97.00	98.00	99.00	100.00	101.00	102.00	103.00	104.00	105.00	106.00	107.00	108.00
109.00	110.00	111.00	112.00	113.00	114.00	115.00	116.00	117.00	118.00	119.00	120.00

pro tarif dopravce, informace o tarifu a cenách přepravních podmínek jsou zveřejněny na www.tovačov.cz nebo jsou k dispozici ve vlaku

PRÁZDNINOVÉ POSEZENÍ S DECHOVKOU

1. 8. 2020 OD 15.00 hod.

v parku - ulice Jiráskova

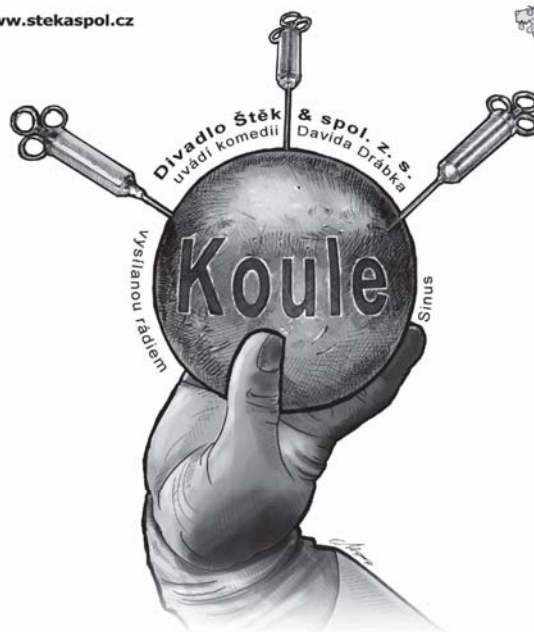
Přijďte s námi společně oslavit polovinu prázdnin v hanáckém stylu.
K poslechu i případnému tanci bude hrát dechová kapela **Věrovanka**.

Občerstvení zajištěno.

Dětem bude k dispozici skákací hrad.

www.stekaspol.cz

Zámek Tovačov – nádvoří

25. července 2020 od 21 hodin

Loutkové divadlo BOĎI na zámku v
Tovačově

neděle 26. července 2020

14.00 hodin Kašpárek a
princezna

16.00 hodin Šípková Růženka

Městys Dub nad Moravou a Komitét pro udržování
památek z války roku 1866
si vás dovoluji pozvat

NA PIETNÍ VZPOMÍNKU NA UDÁLOSTI
ROKU 1866
V DUBU NAD MORAVOU
Sobota 18. července 2020

Zahájení: 9.00 hod. na náměstí v Dubu u kříže 1866

Hlavní program:

- Připomínka události z července 1866
- Položení věnce u kříže na náměstí

Akce se zúčastní několik vojáků v historických uniformách
27. praporu polních myslivců a 8. pěšího pluku
Po pietní vzpomínce se bude od 10.30 hod. konat vycházka
po bojišti u Tovačova

www.dubnadmoravou.cz www.1866.cz e-mail: komitet@1866.cz

Moravské divadelní léto

20.8.-27.8.2020

open air festival Moravského divadla Olomouc

KORUNNÍ PEVNŮSTKA OLOMOUČ

21. 8. ve 20.00 **Noc na Karlštejně**

22. 8. ve 20.00 **Sluha dvou pánů**

23. 8. ve 20.00 **Cyrano z Bergeracu**

24. 8. ve 20.00 **Postřižiny**

ZÁMEK TOVAČOV

20. 8. v 19.00 **Sluha dvou pánů ***

AMFITEÁTR VELKÁ BYSTRICE

27. 8. ve 20.00 **Starci na chmelu**

Moravské divadlo Olomouc slaví v letošním roce **100** let českého divadla v Olomouci.

Oslavy 100. výročí zaštitili:

PhDr. Lubomír Zaorálek, ministr kultury ČR; Ladislav Okleštěk, hejtmán Olomouckého kraje; Mgr. Miroslav Žbánek, MPA, primátor statutárního města Olomouce.

Předprodej: od 15. 6. pokladna Moravského divadla Olomouc, Kulturní a informační centrum Velká Bystřice a on-line na www.moravskedivadlo.cz, od 1. 7. Informační centrum Olomouc (v podloubí radnice). Doprodej vstupenek na místě hodinu před začátkem představení.

* Předprodej pouze v pokladně Zámku Tovačov.

www.moravskedivadelnileto.cz

Zřizovatelem Moravského divadla Olomouc je statutární město Olomouc

Město Velká Bystřice

Tovačov

SPEEDTRANS CZ

Trinity

AUTO KUBICEK

ESO

R

ZZIP

HAVEL

Olomouc Český nápis

www.olomouc.cz

MARTINDAVEL.COM

VIBRAČNÍ LÁZEŇ

Ivo Batoušek & Pavel

v sobotu 29. srpna od 20 hodin

Zámek v Tovačově

cena: 100 Kč

Inzerce

Plynoservis Horák

Revize a kontrola kotlů na tuhá paliva.

Servis a oprava plynových kotlů.

Nabízím **revize, kontrolu kotlů na tuhá paliva** značky DAKON, VIADRUS a dále všech kotlů na tuhá paliva neexistujících výrobců a domácí výroby.

Servis a opravy všech plynových kotlů, vafek a bojlerů.

Filip Horák
Prostějovská 550
Tovačov 751 01

Tel: 606 463 461
Plynoservishor@gmail.com
 Plynoservis Horák
www.plynoservis-horak.cz

OSVĚDČENÍ O ÚSPOŘE EMISÍ

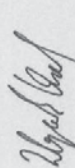
Město Tovačov

Identifikační číslo:
00302082

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení "uhlíkové stopy".

Úspora, kterou jste dosáhli představuje:

Emise CO₂ ekv.:
115,462 tun
Úspora energie:
3 406 925 MJ

Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.
V Praze dne 1. 6. 2020

Vypočteno na základě studie Posouzení systému sběru a recyklace obalových odpadů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

Projekt

**Zateplení a výměna zdroje tepla v budově
Mateřské školky ve městě Tovačov**

se uskutečňuje za finanční podpory

**Ministerstva životního prostředí České
republiky**

Ministerstvo životního prostředí

Projekt

**Zajištění akceschopnosti JSDH obcí
Olomouckého kraje pro JPO II a JPO III 2020**

se uskutečňuje za finanční podpory

Olomouckého kraje

Projekt

**Výměna části střešní krytiny - Zámek
Tovačov - II. etapa**

se uskutečňuje za finanční podpory

Olomouckého kraje

Projekt

**Pořízení vzduchotechniky do budovy
Mateřské školky ve městě Tovačov**

se uskutečňuje za finanční podpory

**Ministerstva životního prostředí České
republiky**

Ministerstvo životního prostředí

Projekt

**Pořízení, technické zhodnocení a opravu
požární techniky a nákup věcného vybavení
JSDH obcí Olomouckého kraje 2020**

se uskutečňuje za finanční podpory

Olomouckého kraje

Projekt

**Pořízení cisternové automobilové stříkačky
jednotky sboru dobrovolných hasičů Tovačov**

se uskutečňuje za finanční podpory

Olomouckého kraje

Projekt

**Pořízení cisternové automobilové stříkačky
jednotky sboru dobrovolných hasičů Tovačov**

se uskutečňuje za finanční podpory

Ministerstva vnitra České republiky

Projekt

Bezpečnost dopravy ve městě Tovačov

se uskutečňuje za finanční podpory

**Ministerstva pro místní
rozvoj České republiky**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

V sobotu **27. června 2020** bylo do svazku města Tovačova přivítáno **patnáct dětí, sedm děvčat a osm chlapců**.

Natálie Zjavorá

Radek Kišš

Sára Šmídová

Sofie Šilhová

Stella Dubanská

Tomáš Přindiš

Tovačovský kamelot 2/2020. Periodický tisk územního samosprávného celku města Tovačova. Vychází: 16. 7. 2020
Vydává Město Tovačov, Náměstí 12, 751 01 Tovačov,
IČO: 00302082. Registrováno pod číslem: MK ČR E12650
Redakční rada: Květa Zajícová (kvetazaj@seznam.cz),
Mgr. Jitka Lehká
Mgr. Veronika Zavadilová
PhDr. Marta Sedlářová

Vychází 5x ročně v nákladu 300 ks, uzávěrka dalšího čísla je: 6. 9. 2020 Příspěvky je možné zasílat elektronicky na uvedené e-mailové adresy nebo je odevzdat na sekretariátě MěÚ nebo je vhodit do schránky označené štítkem Tovačovský kamelot (v průjezdu radnice)

Tisk: Tiskárna Brázda, provozovna Tyršova 4, Hodonín, 518367450@iol.cz, www.TiskarnaBrazda.cz

Karolína Balko